NN 88/2019 (18.9.2019.), Pravilnik o normizaciji u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama Republike Hrvatske

MINISTARSTVO OBRANE

1759

Na temelju članka 17. Zakona o normizaciji (»Narodne novine«, br. 80/13), donosim

PRAVILNIK

O NORMIZACIJI U MINISTARSTVU OBRANE I ORUŽANIM SNAGAMA REPUBLIKE HRVATSKE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuje se sustav normizacije u Ministarstvu obrane (u daljnjem tekstu Ministarstvo) i Oružanim snagama Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu Oružane snage), nadležnost i odgovornost sudionika u procesu normizacije, utvrđuje se struktura i oblik vojnih normi, postupak izrade, izdavanja, proglašenja i povlačenja vojnih normi te sudjelovanje Ministarstva i Oružanih snaga u postupku standardizacije u NATO-u.

Članak 2.

(1) Cilj normizacije u Ministarstvu i Oružanim snagama je jačanje obrambenih sposobnosti zemlje, optimalno korištenje obrambenih resursa te postizanje i održavanje zahtijevane razine interoperabilnosti sa zemljama članicama NATO-a.

(2) Sustav normizacije u Ministarstvu i Oružanim snagama (u daljnjem tekstu sustav vojne normizacije) temelji se na izradi i primjeni vlastitih vojnih normi koje zbog specifičnosti tehničkih značajki nisu zastupljene u civilnim normama te na primjeni NATO standardizacijskih dokumenata koji uređuju sljedeća područja:

– NATO politika standardizacije (NATO *Policy for Standardization)*

– NATO politika interoperabilnosti *(NATO Policy for Interoperability and Strategy)*

– Politika vojnog odbora NATO-a za vojnu operativnu standardizaciju (MC *Policy for Military Operational Standardization)*

– AAP-3 – Direktiva za izradu, održavanje i upravljanje NATO standardizacijskim dokumentima (Directive *for the Production, Maintenance and Management of NATO Standardization Documents).*

II. PODRUČJE VOJNE NORMIZACIJE

Članak 3.

(1) Područje vojne normizacije obuhvaća organizaciju i postupke izrade, usvajanja, izdavanja i primjene izvorne hrvatske vojne norme (u daljnjem tekstu HRVN), te organizaciju i postupke usvajanja i primjene NATO standardizacijskih dokumenata.

(2) Izvorni HRVN-i odnose se na materijalne norme i tehničke specifikacije oružnih sustava i materijalnih sredstava specifične vojne namjene kao i tehničke modifikacije postojećih materijalnih sredstava.

Članak 4.

Područje vojne normizacije obuhvaća i prihvaćanje, proglašenje i primjenu NATO standardizacijskih dokumenata u skladu s AAP-3 te usvajanje drugih međunarodnih i stranih normi s ciljem učinkovite suradnje sa strukturama NATO-a i Europske unije.

III. VOJNA NORMIZACIJA

Članak 5.

(1) HRVN je dokument koji sadrži pravila, odrednice i značajke za djelatnosti usmjerene postizanju najpovoljnije razine uređenosti utvrđenog područja koje ima obrambenu primjenu.

(2) HRVN može nastati izradom izvornog HRVN-a ili usvajanjem strane norme kao HRVN.

(3) Razvoj i izdavanje HRVN-a mora biti u skladu s raspoloživim financijskim i ljudskim resursima te ograničeno na područja na kojima ne postoji ili se ne može primijeniti nijedna od sljedećih normi:

– međunarodne norme (npr. ISO, ISO/IEC, IEC)

– europske norme (npr. CEN, CENELEC, ETSI, ECISS, AECMA)

– hrvatske norme (HRN)

– norme nacionalnih organizacija (npr. BSI, DIN, ANSI, GOST).

Članak 6.

NATO standardizacijski dokumenti koji se koriste u vojnoj normizaciji u skladu s AAP-3 su:

– NATO standardizacijski sporazum *(STANAG NATO Standardization Agreement)* – je NATO standardizacijski dokument koji određuje sporazum zemalja članica NATO-a da će primjenjivati određeni standard, u cijelosti ili djelomično, sa ili bez zadrške, s ciljem ostvarenja određenih zahtjeva interoperabilnosti

– NATO standardizacijska preporuka (STANREC – *NATO Standardization Recommendation)* – je NATO standardizacijski dokument koji se koristi isključivo u području materijalne normizacije i može sadržavati jednu ili više NATO ili ne-NATO normi relevantnih za pojedine savezničke aktivnosti koje se ne odnose na interoperabilnost

– Savezнички standardi su standardi razvijeni ili odabrani u okviru NATO procesa standardizacije i mogu biti NATO standardi (NATO *standards)* i ne-NATO standardi (non-NATO standards):

– NATO standard je standard koji je razvijen i proglašen u okviru NATO procesa standardizacije

– Ne-NATO standard je standard razvijena izvan NATO-a. Ne-NATO standardi uključuju civilne norme, nacionalne i multinacionalne obrambene norme,

– Dokument povezan s normizacijom (SRD – *Standard related Document)* – je NATO standardizacijski dokument koji olakšava razumijevanje i primjenu jedne ili više savezničkih standarda. Može osigurati dodatne podatke i informacije u potpori upravljanja i primjene savezničkih standarda. Primjeri dokumenata su katalozi s nacionalnim podacima, priručnici za primjenu standarda, upute itd.

Članak 7.

NATO standardizacijski dokumenti obuhvaćaju tri područja: operativno, materijalno i administrativno.

(1) Operativno područje obuhvaća:

– dokumente koji utječu na vojnu praksu i mogu se odnositi na doktrine, taktiku, tehnike, procedure, obuku i izobrazbu, izvješćivanje, zemljovide i karte.

(2) Materijalno područje obuhvaća:

– dokumente koji se odnose na uobičajene tehničke značajke materijalnih sredstava za potrebe obrane tijekom cijeloga životnog ciklusa, uključujući inženjering, proizvodne postupke, specifikacije materijalnih sredstava, vođenje projekata, upravljanje životnim ciklusom te postupke osiguranja i provjere kvalitete. Materijalna sredstva obuhvaćaju, ali nisu ograničena na kompletne sustave (uključujući oružne i C3 sustave), podsustave, sklopove, sučelja, komponente, pričuvne dijelove i potrošni materijal, uključujući ubojna sredstva, minsko-eksplozivna sredstva, goriva, maziva i druge energente.

(3) Administrativno područje obuhvaća:

– terminologiju, uključivo i za područja operativne i tehničke standardizacije

– administrativne postupke koji nemaju izravnu vojnu primjenu.

IV. SUDJELOVANJE MINISTARSTVA I ORUŽANIH SNAGA U POSTUPKU STANDARDIZACIJE U NATO-u

Članak 8.

U razvoju i primjeni NATO standardizacijskih dokumenata Ministarstvo i Oružane snage sudjeluju u sljedećim fazama:

– studija (Study/Study *Draft)*

– prihvaćanje (Ratification)

– potvrđivanje (Promulgation)

– primjena (Implementation)

– revizija (STANAG/AP *Review)*

– povlačenje (Cancelation).

Studija (study)

Članak 9.

(1) Razvoj novog NATO standardizacijskog dokumenta započinje izradom studije koju izrađuje radna skupina sastavljena od predstavnika NATO-a i predstavnika zemalja članica eksperata u određenom području.

(2) NATO standardizacijske dokumente koji su u fazi studije preuzima predstavnik Ministarstva ili Oružanih snaga ako sudjeluje u radu radne skupine koja studiju razvija.

(3) Predstavnik Ministarstva ili Oružanih snaga iz stavka 1. ovoga članka daje primjedbe i predlaže dorade studije čelniku generičkog područja na koje se studija odnosi.

(4) Čelnik generičkog područja, odnosno predstavnik Ministarstva ili Oružanih snaga na koje se studija odnosi može davati primjedbe ili predlagati dorade studije i ako nije u radnoj skupini, a kada zaprimi zahtjev od NATO-a preko nalogodavnog tijela (Tasking *Authority)* u čijoj nadležnosti je izrada NATO standardizacijskog dokumenta.

Prihvaćanje (ratification)

Članak 10.

Prihvaćanje ili ratifikacija je postupak u kojem zemlja članica NATO-a definira svoje nacionalno stajalište u odnosu na primjenu određenog standardizacijskog dokumenta. NATO standardizacijski dokumenti koji uključuju i zahtjeve za prihvaćanjem s konačnim prijedlozima (ratification *draft)* NATO standardizacijskih dokumenata zaprimaju se putem Podregistra za klasificirane podatke NATO-a i EU-a te se dostavljaju ustrojstvenim jedinicama Ministarstva ili Oružanih snaga iz njihovih generičkih područja.

Članak 11.

(1) Ustrojstvena jedinica Ministarstva nadležna za normizaciju dostavlja zahtjev za definiranje nacionalnog stajališta o prihvaćanju nadležnom čelniku generičkog područja. U zahtjevu za definiranje nacionalnog stajališta određen je rok do kojeg je čelnik generičkog područja dužan dostaviti prijedlog odgovora na obrascu iz Priloga 2 na hrvatskom i engleskom jeziku.

(2) Za NATO standardizacijske dokumente iz generičkih područja čiji se čelnici nalaze u Oružanim snagama, ustrojstvena jedinica Ministarstva nadležna za normizaciju dostavlja zahtjev za definiranje nacionalnog stajališta Glavnom stožeru Oružanih snaga, koji provodi distribuciju i koordinaciju s čelnicima generičkih područja u Oružanim snagama.

Članak 12.

Čelnik generičkog područja provodi raščlambu prijedloga NATO standardizacijskog dokumenta s ciljem definiranja nacionalnog stajališta. U proces raščlambe, ako je potrebno, uključuje i predstavnike drugih ustrojstvenih jedinica Ministarstva i Oružanih snaga, a po potrebi i vanjske suradnike. Nakon raščlambe čelnik generičkog područja predlaže jednu od sljedećih opcija nacionalnog stajališta o prihvaćanju NATO standardizacijskog dokumenta, u skladu s AAP-3:

– Prihvaćanje – s primjenom odnosno implementacijom (Ratifying *and implementing)* – odgovor kojim se daje puna suglasnost sa sadržajem NATO standardizacijskog dokumenta te primjenom cjelokupnog dokumenta u planiranom roku

– Prihvaćanje – s primjenom, uz zadrške (Ratifying *and implementing, with Reservations)* – odgovor kojim se daje suglasnost sa sadržajem NATO standardizacijskog dokumenta, ali s posebno navedenim zadrškama zbog nemogućnosti primjene pojedinih odredbi standardizacijskog dokumenta prilikom primjene. Svaka zadrška detaljno se obrazlaže te se definira rok primjene zadrški

– Prihvaćanje – buduća primjena (Ratifying, *future implementation)* – odgovor kojim se daje puna suglasnost sa sadržajem NATO standardizacijskog dokumenta, ali nije moguće odrediti rok u kojem će se primijeniti NATO standardizacijski dokument. Uz to, ovo nacionalno stajalište podrazumijeva da će se standardizacijski dokument primijeniti u budućnosti, kad se steknu potrebni uvjeti (organizacijski, ljudski, materijalni ili financijski)

– Prihvaćanje – buduća primjena, uz zadrške (Ratifying, *future implementation, with reservations)* – odgovor kojim se daje suglasnost sa sadržajem NATO standardizacijskog dokumenta, pri čemu nije moguće odrediti rok u kojem će se primijeniti NATO standardizacijski dokument. Uz to, posebno se navode zadrške zbog nemogućnosti primjene pojedinih odredbi normizacijskog dokumenta prilikom primjene. Ovo nacionalno stajalište podrazumijeva da će se standardizacijski dokument primjenjivati u budućnosti, kada se steknu potrebni uvjeti (organizacijski, ljudski, materijalni ili financijski), uz zadrške

– Bez prihvaćanja (Not *ratifying)* odgovor mora sadržavati jasno i detaljno obrazloženje koje omogućuje NATO nalogodavnom tijelu da utvrdi postoje li zapreke za proglašenje odnosno promulgaciju NATO standardizacijskog dokumenta ili se radi o nemogućnosti zemlje da postupa u skladu s njegovim odredbama. Po potrebi, mogu se predložiti izmjene i dopune konačnog prijedloga standardizacijskog dokumenta kako bi on bio prihvatljiv za Ministarstvo i Oružane snage

– Bez sudjelovanja (Not *participating)* odgovor koji se daje u slučaju da Ministarstvo i Oružane snage nemaju interesa ili mogućnosti za normizaciju konkretnog područja, za što je potrebno dostaviti detaljno obrazloženje.

Članak 13.

(1) Ako su kod definiranja nacionalnog stajališta odabrane opcije Prihvaćanje s primjenom odnosno implementacijom i Prihvaćanje s primjenom, uz zadrške, čelnik generičkog područja uz prijedlog nacionalnog stajališta izrađuje Plan primjene NATO standardizacijskog dokumenta s definiranim rokovima. Obrazac Plana primjene nalazi se u Prilogu 1. ovoga Pravilnika i njegov je sastavni dio.

(2) Plan primjene se izrađuje u skladu s odredbama članka 18. ovoga Pravilnika s time da se rokovi za provedbu pojedinih faza primjene definiraju u odnosu na datum proglašenja NATO standardizacijskog dokumenta.

(3) Čelnik generičkog područja prijedlog nacionalnog stajališta i Plan primjene dostavlja ustrojstvenoj jedinici Ministarstva nadležnoj za normizaciju.

(4) Čelnici generičkih područja iz sastava Oružanih snaga svoje odgovore dostavljaju preko Glavnog stožera Oružanih snaga.

Članak 14.

(1) Na temelju dostavljenog prijedloga nacionalnog stajališta ustrojstvena jedinica Ministarstva nadležna za normizaciju ispunjava obrazac o prihvaćanju NATO standardizacijskog dokumenta. Ispunjeni obrazac o prihvaćanju potpisuje i ovjerava ministar obrane. Obrazac o prihvaćanju nalazi se u Prilogu 2. ovoga Pravilnika i njegov je sastavni dio.

(2) Ustrojstvena jedinica Ministarstva nadležna za normizaciju dostavlja podatke o prihvaćanju NATO uredu za standardizaciju (NATO Standardization Office – NSO), elektroničkim putem pristupom na službenu stranicu NSO-a za neklasificirane NATO standardizacijske dokumente. Dostava podataka za NATO klasificirane standardizacijske dokumente obavlja se putem klasificirane NATO mreže HRV NS WAN (NATO SECRET Wide Area Network).

Proglašenje (promulgation)

Članak 15.

Po provedenom postupku prihvaćanja odnosno ratifikacije članica NATO-a, NSO proglašava određeni NATO standardizacijski dokument, o čemu se koordinatori za normizaciju upoznaju praćenjem promjena na NSO stranici ili pisanim putem NSO-a.

Primjena (implementation)

Članak 16.

(1) Primjena NATO STANAG-a započinje po objavi NATO-a da je određeni STANAG proglašen. Po objavi NSO-a da je određeni STANAG proglašen, započinje postupak primjene NATO STANAG-a za koje je nacionalno stajalište definirano kao »prihvaćanje s primjenom« i »prihvaćanje s primjenom, uz zadrške«.

(2) Ustrojstvena jedinica Ministarstva nadležna za normizaciju izrađuje godišnji Plan primjene prihvaćenih NATO STANAG-a u Ministarstvu i Oružanim snagama.

(3) Postupak izrade Plana primjene prihvaćenih NATO STANAG-a počinje dostavom prijedloga za primjenu NATO STANAG-a ustrojstvenoj jedinici Ministarstva nadležnoj za normizaciju radi uvrštenja u godišnji Plan primjene prihvaćenih NATO STANAG-a.

(4) Rok za dostavu prijedloga za godišnji Plan primjene prihvaćenih NATO STANAG-a je 31. listopad tekuće godine za iduću godinu.

Članak 17.

(1) Ustrojstvena jedinica Ministarstva nadležna za normizaciju analizira prispjele prijedloge, utvrđuje potpunost podataka te po potrebi usklađuje prijedlog s nadležnim ustrojstvenim jedinicama Ministarstva i Oružanih snaga.

(2) Prijedlog godišnjeg Plana primjene prihvaćenih NATO STANAG-a dostavlja se na odobrenje ministru obrane najkasnije do kraja kalendarske godine za sljedeću godinu.

(3) Ustrojstvena jedinica Ministarstva nadležna za normizaciju odobreni Plan primjene prihvaćenih NATO STANAG-a dostavlja nadležnim ustrojstvenim jedinicama Ministarstva i Oružanih snaga na provedbu u roku od 15 dana od dana odobrenja godišnjeg Plana primjene prihvaćenih NATO STANAG-a.

Članak 18.

(1) Čelnik generičkog područja izradit će Plan primjene prihvaćenih NATO STANAG-a i poduzeti sve potrebne mjere za njegovu provedbu.

(2) Plan primjene NATO STANAG-a temelji se na analizi sljedećih elemenata:

– doktrina (Doctrine – *D)* definiranje potrebe prilagodbe ili izmjene nacionalnih doktrinarnih dokumenata i propisa u funkciji primjene određenog STANAG-a

– organizacija (Organisation – *O)* definiranje organizacijskih promjena u Ministarstvu i Oružanim snagama u procesu primjene NATO STANAG-a

– obuka i izobrazba (Training – *T)* definiranje potreba za planiranjem novih obučnih aktivnosti, uključivanje sadržaja NATO STANAG-a u proces izobrazbe i provedba vježbovnih aktivnosti u cilju primjene određenog NATO STANAG-a

– materijalna sredstva (Material – *M)* definiranje potreba za nabavkom ili prilagodbom postojećih materijalnih sredstava u funkciji provedbe primjene NATO STANAG-a

– vođenje (Leadership – *L)* definiranje potreba za primjenom sadržaja NATO STANAG-a u upravljanju organizacijom ili vođenju

– osoblje (Personel – *P)* definiranje utjecaja primjene NATO STANAG-a na personalne potrebe ustrojstvenih jedinica u kojima je planirana njegova primjena

– infrastruktura (Facilitaties – F) – definiranje potreba za infrastrukturnim kapacitetima potrebnim za primjenu NATO STANAG-a

– interoperabilnost (Interoperability – *I)* definiranje načina na koji će NATO STANAG povećati interoperabilnost sa saveznicima u okviru NATO-a i interoperabilnost unutar vlastitih Oružanih snaga.

(3) Nakon dovršene primjene NATO STANAG-a čelnik generičkog područja proslijedit će završno izvješće o primjeni ustrojstvenoj jedinici Ministarstva nadležnoj za normizaciju. Obrazac izvješća o primjeni nalazi se u Prilogu 3. ovoga Pravilnika i njegov je sastavni dio. Sadržaj obrasca o primjeni potrebno je unositi na hrvatskom i engleskom jeziku.

(4) Ustrojstvena jedinica Ministarstva nadležna za normizaciju dostavlja podatke o završetku primjene NATO standardizacijskog dokumenta u skladu s procedurom koju je definirao NSO, opisanoj u članku 14. stavku 2. ovoga Pravilnika, ili ažuriranjem postojećeg nacionalnog stajališta ako NATO standardizacijski dokument nije primijenjen u predviđenom roku.

Provjera valjanosti (review)

Članak 19.

U procesu provjere valjanosti pojedinog NATO standarda sudjeluje predstavnik Ministarstva i Oružanih snaga u nalogodavnom tijelu NATO-a koje je zaduženo za taj standard.

Povlačenje (cancelation)

Članak 20.

(1) Dokument o povlačenju određenog NATO STANAG-a zaprima se preko Podregistra za klasificirane podatke NATO-a i EU-a, koji dokumente dostavlja svim ustrojstvenim jedinicama uključenima u proces normizacije za određeni NATO STANAG kao i ustrojstvenoj jedinici Ministarstva nadležnoj za normizaciju.

(2) Ustrojstvena jedinica Ministarstva nadležna za normizaciju prosljeđuje obavijest o povlačenju NATO standarda koji je prihvaćen i/ili usvojen kao HRVN čelniku generičkog područja zaduženog za tu normu.

(3) Čelnik generičkog područja nadležan za povučeni standard poduzet će odgovarajuće mjere i postupke za redovito funkcioniranje nakon povlačenja NATO STANAG-a.

V. NADLEŽNOST USTROJSTVENIH JEDINICA

Članak 21.

(1) Ustrojstvena jedinica Ministarstva nadležna za normizaciju je Sektor za naoružanje i opremu Uprave za materijalne resurse.

(2) Za provedbu procesa vojne normizacije odgovorne su sve ustrojstvene jedinice Ministarstva i Oružanih snaga u svojim funkcionalnim područjima.

(3) Nositelji vojne normizacije su čelnici ustrojstvenih jedinica nadležnih za pojedina generička područja vojne normizacije (u daljnjem tekstu čelnici generičkih područja).

(4) Čelnici generičkih područja odgovorni su za predlaganje uvođenja HRVN-a potrebnih za ostvarivanje postavljenih zadaća za njihovu primjenu i provedbu u svojem generičkom području i za prihvaćanje NATO standardizacijskih dokumenata te njihovu primjenu.

(5) Pregled generičkih područja vojne normizacije i pripadajućih NATO nalogodavnih tijela nalazi se u Prilogu 4. ovoga Pravilnika i njegov je sastavni dio.

Članak 22.

Zadaće ustrojstvene jedinice Ministarstva nadležne za normizaciju su: